

РЕГЛАМЕНТ СПІВПРАЦІ ЗІ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ І ОБМІНУ ІНФОРМАЦІЄЮ У БАСЕЙНІ РІЧКИ ДНІСТЕР

1. Основи Регламенту

1.1. Цей Регламент співробітництва щодо здійснення моніторингу та обміну інформацією в басейні річки Дністер (далі – Регламент) ґрунтується на статтях 16, 18 Договору про співпрацю у сфері охорони та сталого розвитку басейну річки Дністер між Урядом Республіки Молдова і Кабінетом Міністрів України, підписаного 29 листопада 2012 року (далі - Договір), і статті 4 Конвенції з охорони та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі 1992).

2. Мета Регламенту

2.1. Метою Регламенту є узгодження підходів у сфері здійснення моніторингу вод та забезпечення регулярного обміну інформацією між Договірними Сторонами (далі – Сторонами) щодо стану вод у басейні річки Дністер.

2.2. Для досягнення цієї мети Сторони погоджують державні (національні) програми моніторингу та методи оцінки стану вод басейну Дністра та тенденції до його зміни.

3. Компетентні органи

3.1. Кожна із Сторін визначає Компетентний орган, який відповідає за обмін інформацією між Сторонами про стан вод у басейні Дністра, та, у межах своїх повноважень, взаємодіє з іншими державними (національними) організаціями, що виконують регулярні спостереження за станом вод та які можуть залучатися для реалізації цілей цього Регламенту.

3.2. Кожна із Сторін забезпечує виконання цього Регламенту в рамках діяльності Робочої Групи з питань моніторингу та обміну інформацією (далі – Робоча Група), яка створена згідно з Договором.

3.3. Компетентні органи Сторін та організації, які ведуть моніторинг стану вод у басейні річки Дністер, наведені у додатку 1.

4. Програма моніторингу

4.1. Програма моніторингу вод у басейні річки Дністер включає спостереження за поверхневими та підземними водами.

4.2. Програма моніторингу вод включає пункти моніторингу (спільні (узгоджені) та державні (національні), показники, що вимірюються, та періодичність відбору проб.

4.3. Програма моніторингу включає біологічні, хімічні (пріоритетні та специфічні), фізико-хімічні та гідроморфологічні показники.

4.4. Сторони щорічно (до 1 березня) обмінюються державними (національними) програмами моніторингу вод у басейні Дністра.

4.5. Сторони проводять скринінг хімічних речовин для визначення басейнових специфічних показників.

4.6. Сторони здійснюють вимірювання на узгоджених пунктах моніторингу, які затверджуються керівниками Робочої групи.

4.7. Пункти моніторингу для спільних вимірювань вибираються виходячи з державних (національних) програм Сторін та розташовуються на прикордонних ділянках.

4.8. Гідрологічні виміри здійснюються відповідно до затверджених щорічних планів згідно з Програмою співробітництва Державної гідрометеорологічної служби Республіки Молдова та Українського гідрометеорологічного центру Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

4.9. Сторони можуть погоджувати пункти моніторингу для проведення спільних спостережень за біологічними та гідроморфологічними показниками. Протоколи обстеження та оцінки місцевості у додатках 2.1 – 2.2.

4.10. Для спільних вимірів Сторони погоджують перелік показників стану прикордонних вод.

4.11. Перелік спільних пунктів моніторингу та вимірюваних показників можуть уточнюватися за пропозицією однієї із Сторін та доповнюватись за погодженням Сторін.

4.12. Сторони можуть розробляти додаткові програми моніторингу за необхідності встановлення причин недосягнення екологічних цілей.

5. Відбір проб, методи та аналітичні визначення

5.1. Відбір проб здійснюється відповідними Компетентними органами та іншими уповноваженими для цього державними (національними) організаціями.

5.2. На кожен пробу заповнюється протокол відбору проб та результатів аналітичних вимірів.

5.3. Для спільних вимірів Сторони заповнюють протокол спільного відбору проб, наведений у додатку 3.

5.4. Аналітичні визначення параметрів якості вод виконуються державними (національними) лабораторіями, акредитованими відповідно до процедур акредитації, встановлених у кожній із Сторін.

5.5. Методи та методики консервації проб та аналітичних процедур зазначені у додатку 4.

5.6. Сторони ведуть моніторинг підземних та поверхневих вод згідно із національними методиками та стандартами Європейського Союзу.

6. Гармонізація вимірів якості вод

6.1. Сторони прагнуть гармонізувати методи, правила, процедури відбору проб та аналітичних робіт для підвищення збіжності результатів.

6.2. За узгодженою пропозицією Робочої групи, Сторони можуть застосовувати такі підходи як: спільні відбори проб, перехресний контроль результатів, аналізи в референс - лабораторіях, контроль якості, спільні виміри та інші методи, які прийнятні для цього.

6.3. При значних та постійних розбіжностях у результатах вимірювань за узгодженою пропозицією Робочої групи можуть проводитися спільні зустрічі, альтернативні вимірювання у лабораторіях Сторін.

6.4. Результати, висновки та рекомендації такої діяльності оформлюються у спільному звіті Сторін, який подається для інформування Комісії зі сталого використання та охорони басейну річки Дністер (далі – Дністровська Комісія).

7. Оцінка стану вод

7.1. Оцінка стану вод здійснюється відповідно до національного законодавства кожної із Сторін та відповідно до вимог Водної Рамкової Директиви ЄС за класами екологічного стану/потенціалу та хімічного стану поверхневих вод, хімічного та кількісного стану підземних вод.

7.2. Система класифікації стану поверхневих вод наведена у додатку 5.

7.3. Сторони прагнуть узгодити загальні межі/межі класів стану вод для прикордонних водотоків.

7.4. Для визначення екологічного та хімічного стану/потенціалу поверхневих вод використовуються середньорічні та максимальні екологічні нормативи якості.

7.5. Вимірювання якості прикордонних вод, виконані в періоди високої або екстремально-високої повені, а також для оцінки аварійного забруднення аналізуються окремо.

8. Екстремальні природні умови та аварійні випадки

8.1. У випадках екстремальних природних умов (паводки, зливи, маловоддя, посухи тощо) та аварійних ситуаціях, які можуть призвести до різкої, непередбачуваної та значної зміни якості поверхневих вод Сторони можуть запросити один одного для проведення додаткових вимірювань якості води. При цьому Робочі Групи обох Сторін по можливості збільшують частоту відбору проб і постійно інформують один одного про отримані результати в максимально можливих короткі терміни та будь-які доступні для цього засоби передачі інформації.

8.2. У разі виявлення значного забруднення прикордонних вод або ознак такого забруднення (піна, плями, різка зміна кольору, запаху тощо) керівник Робочої Групи негайно інформує про це Співголову своєї Сторони та керівника Робочої Групи іншої Сторони.

8.3. У разі значного забруднення прикордонних вод Робоча Група забезпечує: проведення додаткових відборів проб води та вимірювання показників якості (залежно від хімічної природи забруднювача, типу та характеру прояву забруднення); обмін доступною оперативною інформацією щодо причин забруднення; своєчасне надання інформації.

9. Порядок обміну інформацією

9.1. Компетентний Орган кожної із Сторін щокварталу до 25 числа місяця наступного кварталу передає Компетентному Органу іншої Сторони бюлетені проведених спільних вимірювань електронною поштою або іншими засобами зв'язку.

9.2. Порядок обміну інформацією у випадках екстремальних природних умов

та аварійних ситуаціях визначено у Статті 9 та Статті 15 Договору.

9.3. Порядок обміну інформацією з гідрологічного моніторингу здійснюється згідно з Програмою співробітництва Державної гідрометеорологічної служби Республіки Молдова та Українського гідрометеорологічного центру Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

10. Узагальнена інформація

10.1. Кожна із Сторін Робочої Групи на основі отриманих даних моніторингу вод складає щорічну інформацію до 1 липня наступного року відповідно до форми національного звіту (додаток 6).

10.2. Робоча група подає національні звіти Співголовам Дністровської комісії для затвердження на їхньому черговому засіданні.

10.3. Сторони Робочої групи обмінюються проектами національних звітів для попереднього ознайомлення.

10.4. У перспективі Сторони прагнуть забезпечити підготовку спільного звіту про стан транскордонного басейну річки Дністер та інших спільних документів в контексті розвитку принципів управління якістю вод.

10.5. Національні звіти готуються румунською та українською мовами та за потреби за погодженням Сторін – англійською.

11. Заключні положення

11.1. Цей Регламент набирає чинності з моменту його затвердження Співголовами Комісії.

11.2. Зміни та доповнення можуть бути внесені за взаємним погодженням Сторін згідно із Договором.

11.3. Регламент складено у двох примірниках російською та національною (українською та румунською) мовами, всі екземпляри є автентичними.

11.4. Додатки 1 – 6 є невід’ємною частиною цього Регламенту.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНИХ ОРГАНІВ СТОРІН

Компетентний орган в Україні, відповідальний за обмін інформацією

Організація	Державне агентство водних ресурсів України
Адреса	вул. Велика Васильківська, 8
Телефон	(38044) 235 61 46
Електронна адреса	davr@davr.gov.ua

Компетентний орган в Республіці Молдова, відповідальний за обмін інформацією

Організація	Агентство «Апеле Молдовей»
Адреса	МД 2028, Кишинів, вул. Георге Тудор 5
Телефон	(373) 022 280 700
Факс	(373) 022 280 822
Електронна адреса	agentia_am@apele.gov.md

Компетентні органи в Україні, відповідальні за моніторинг

Організація	Дністровське басейнове управління водних ресурсів
Адреса	76014 м. Івано-Франківськ, вул. Академіка Сахарова, 23-а
Телефон	(0342) 52 31 42
Електронна адреса	vodaif@vodaif.gov.ua
Організація	Басейнове управління водними ресурсами річок Прут та Сірет
Адреса	58013, м. Чернівці, вул. Героїв Майдана, 194-б
Телефон	(0372) 51-14-56
Електронна адреса	dpbuvr@gmail.com

Організація	Басейнове управління водними ресурсами річок Причорномор'я та нижнього Дунаю
Адреса	м. Одеса, вул. Івана та Юрія Лип, 13
Телефон	(048) 766 91 02
Електронна адреса	buvr_odesa@oouvr.gov.ua

Організація	Український гідрометеорологічний центр
Адреса	01601, м. Київ, вул. Золотоворітська, 6-В
Телефон	(38044) 239 93 87
Факс	(38044) 279 10 80
Електронна адреса	office@meteo.gov.ua
Організація	Державна служба геології та надр України
Адреса	03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 16
Телефон	(044) 536 13 30
Електронна адреса	office@geo.gov.ua

Компетентні органи в Республіці Молдова, відповідальні за моніторинг

Організація	Державна гідрометеорологічна служба Республіки Молдова (Кількісний моніторинг)
Адреса	Кишинів, вул. Гренобля, 134
Телефон	(0 373) 022 77-35-00,
Факс	(0 373) 022 77-35-29
Електронна адреса	hidrometeo@meteo.gov.md , cancelaria@meteo.gov.md

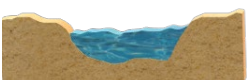
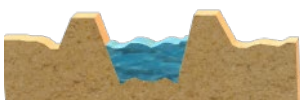
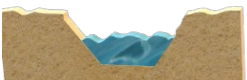
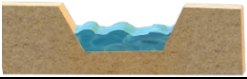
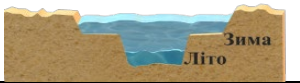
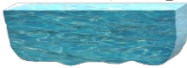
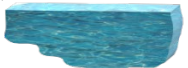
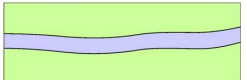
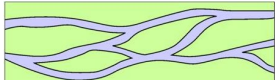
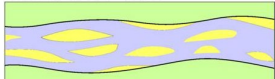
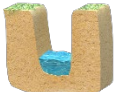
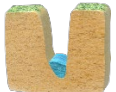
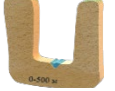
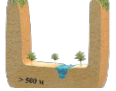
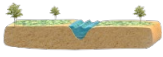
Організація	Агентство навколишнього середовища Республіки Молдова
Адреса	Кишинів, вул. Албишоара 38 (Якісний моніторинг), Кишинів, вул. Гренобля, 134
Телефон	(0 373) 022 820-770
Факс	
Електронна адреса	am@am.gov.md , g_gilca@am.gov.md , m_lungu@am.gov.md

Організація	Державне підприємство гідрогеологічна молдавська експедиція (Моніторинг підземних вод)
Адреса	MD 2004, Кишинів, вул. Митрополит Дософтей, 156
Телефон	(0 373) 22 751456
Факс	(0 373) 22 751801
Електронна адреса	http://www.ehgeom.gov.md/ , is.ehgeom@gmail.com

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ДІЛЯНКИ ОБСТЕЖЕННЯ (ДО)

1.1. Назва водного об'єкта	1.2. Назва місцевості	1.3. Код басейну (суббасейну)	1.4. Номенклатура карт
1.5. Номер ДО	1.6. Назва річкового басейну	1.7. Порядок річки	
1.8. Координати ДО	Широта	Довгота	1.9. Абсолютна висота місцевості (м БС)
Початок ДО			
Кінець ДО			
1.10. Середня ширина русла на ДО		1.11. Тип МПВ	1.12. Код МПВ
1.13. Схема (фрагмент топокарти)		Фото	
Космознімок			
1.14. Ким проведено дослідження		1.15. Дата проведення дослідження	
1.16. Умови, які впливають на використання річки на ДО (відмітьте за допомогою «X»)			
Транспорт	☐	Рекреаційне використання	☐
Стічні води	☐	Виробництво електроенергії	☐
Водозабір / водопостачання	☐	Не використовується	☐

2. ПОКАЗНИКИ РУСЛА НА ДІЛЯНЦІ ОБСТЕЖЕННЯ

2.1. Площа водозбору (км²)		2.2. Відстань від гирла (км)		2.3. Середній схил річки на ДО (м/км)	
2.4. Поперечний переріз русла					
Природне	☐		Одамбоване	☐	
Напівприродне	☐		Одамбоване з виступом	☐	
Каналізоване	☐		Штучний подвійний профіль	☐	
2.5. Берегоукріплення (відмітьте тип застосованого укріплення через "X ") Відсутні []					
Зрізані береги	☐		Дерев'яні сваї	☐	
Валуни / габіони (нерівна поверхня)	☐		Кам'яна кладка / валуни (оброблена поверхня)	☐	
Сталеві сваї	☐		Бетон	☐	
2.6. Розміри поперечного перерізу					
Фактична ширина русла, м		Початок ДО	Кінець ДО	Оціночна ширина між берегами, м	
2.7. Коливання глибини (підкреслити потрібно)					
Незначне		Середнє		Значне	
2.8. Покриття макрофітами (підкреслити потрібно)					
Немає	Незначне	Середнє	Високе		
2.9. Схема форми русла (сучасна)					
Одне русло:		Багаторукавне русло:			
Пряме	☐		Руслове багаторукав'я	☐	
Меандруюче / Слабomeандруюче	☐		Переплетене / розгалужене (осередкове)	☐	
2.10. Форма річкової долини					
Вузький прохід	☐		V-форма	☐	
Мала U-форма (<500 м ширини)	☐		Велика U-форма (>500 м ширини)	☐	
Непомітна річкова долина	☐		Асиметрична	☐	
2.11. Наявність міграційних перешкод					
Чи є міграційна перешкода: Відсутня [] Природна [] Штучна []					
Наявність міграційних перешкод, потенційно впливових на біологічні умови місцевості:					
Так, вниз за течією [] Так, вгору за течією [] На УІ [] Ні []					
Висота перешкод < 0.3 м [] 0,3 – 1 м [] > 1 м []					
Відстань до перешкоди: Вниз за течією [] км Вгору за течією [] км					
Наявність штучних споруд для покращення міграції (позначте наявність "X")					
Немає споруд для міграції	☐	Наївні споруди для міграції		☐	

3. ПРИБРЕЖНА ЗОНА І ЗАПЛАВА НА ДІЛЯНЦІ ОБСТЕЖЕННЯ

3.1. Рослинність у прибережній зоні (покриття не менше 5%)			
Суцільна лінія природних дерев		Окремі природні дерева	
Висока трава / чагарники		Окремі нехарактерні дерева і кущі	
Суцільна лінія нехарактерних дерев і кущів		Сільськогосподарські території	
Трава		Штучні споруди	
Викликані ерозією руйнування			
3.2. Переважаючий тип землекористування на заплаві (покриття не менше 5%)			
Будівлі (будинки, споруди, дороги)		Природні або напівприродні відкриті землі	
Сільське господарство		Прісна вода (озера та ін.)	
Природний ліс		Заболочена територія	
Насадження			
3.3. Типи ґрунту (вказіть усі наявні типи за допомогою «Х». Використовуйте «П» для переважаючого типу ґрунту)			
Пісок		Глина	
Дрібнозернистий пісок		Органічний	
Глиняний пісок		Інший	
Супісок			

4. ВОДЗБІРНИЙ БАСЕЙН ДЛЯ ДІЛЯНКИ ДОСЛІДЖЕННЯ

4.1. Землекористування (вказіть усі наявні типи за допомогою «Х». Використовуйте «П» для домінуючого типу землекористування)	
Будівлі (будинки, споруди, дороги)	
Сільське господарство	
Природний ліс	
Насадження	
Природні чи напівприродні відкриті землі	
Прісна вода (озера і др.)	
Заболочена територія	

5. ГІДРОЛОГІЧНІ УМОВИ

5.1. Середня багаторічна витрата води ($\text{м}^3 \text{с}^{-1}$)					
5.2. Зміни у гідрологічному режимі (підкреслити потрібне)					
Вплив забору підземних вод			Вплив забору / скиду поверхневих вод		
Не впливає / незначний	Помірний	Значний	Не впливає / незначний	Помірний	Значний

ПРОТОКОЛ ГІДРОМОРФОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ (Рівнинна річка)

Назва річки	
Назва місцевості	
Довжина ДО	

Дослідник	
Дата	
Група балів	

Категорія		Показник	ВО 1		ВО 2		ВО 3	
			Л	П	Л	П	Л	П
I Русло річки	1 Геометрія русла річки	1а Форма русла в плані						
		1б Профіль русла						
II Внутрішні характеристики потоку	2 Донні відклади	2а Поширеність штучного матеріалу	0		0		0	
		2б Склад природних донних відкладів *	0		0		0	
	3 Руслова рослинність і органічні залишки	3а Структура водної рослинності *	0		0		0	
		3б Можливість розповсюдження залишків дерев *	0		0		0	
	4 Характер ерозії/відкладів	4а Наявність руслових форм *	0		0		0	
III Гідрологічний режим	5 Стік води	5а Вплив штучних споруд в руслі *	0		0		0	
		5б Вплив змін, що відбулися на водозборі, на природний характер стоку *	0		0		0	
		5в Вплив щоденних змін стоку	0		0		0	
IV Безперервність річки	6 Безперервність річки	6а Наявність бар'єрів*	0		0		0	

V Берег та прибережна зона	7 Структура берегів та їх зміни	7а Протяжність ділянки з берегоукріпленнями	0	0	0	0	0	0
	8 Тип рослинності / її структура	8а Рослинний покрив прибережної зони	0	0	0	0	0	0
VI Заплава	9 Землекористування	9а Рослинний покрив заплави	0	0	0	0	0	0
	10 Взаємодія між руслом та заплавою	10а Можливість затоплення заплави (Чи є на заплаві споруди, що обмежують її затоплення)	0	0	0	0	0	0
		10б Обмежуючий чинник розвитку горизонтальних деформацій русла (наявність гідротехнічних споруд, що обмежують можливість річки змінювати форму свого русла)	0	0	0	0	0	0

* – Оцінюється по групі балів - Б

Трьохзначний код		
Морфологія	Стік	Безперервність річки
0,00	0,00	0,00

Залеж	
Русло	Береги/П
0,00	

Додаток 2.2.

[illegible]

0	0	0	0	0,00	
0	0	0	0	0,00	
0	0	0	0	0,00	
0	0	0	0	0,00	
0	0	0	0	0,00	
Єдиний бал				0,00	

Відстань від зони	
Прибережна зона	Заплава
0,00	0,00

МЕТОДИ ТА МЕТОДИКИ КОНСЕРВАЦІЇ ПРОБ ТА АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР

Показник якості вод	Одиниці виміру	Методи та методики консервації	Методи та методики аналітичних процедур
1. Фізико-хімічні показники			
1.1. Температура води	Про 3	Терміновий замір на місці відбору проби	Вимірюється за допомогою водяного термометра
1.2. Запах (при 20 °С)	бал	Терміновий замір на місці відбору проби	Органолептично
1.3. Кольоровість	град	Терміновий замір на місці відбору проби	Органолептично
1.4. Завислі речовини	мг /дм ³	-	Гравіметрично після фільтрування і сушіння при температурі 105°C.
2. Показники режиму кислотності			
2.1. рН	одиниці рН	Терміновий замір на місці відбору проби	Вимірюється за допомогою спеціальної апаратури
3. Показники режиму кисню			
3.1. Розчинений кисень	мгО ₂ /дм ³	Осадження кисню на місці відбору проб	Йодометричне титрування (за Вінклером)
3.2. ХСК (біхроматний)	мгО ₂ /дм ³	Охолодження проби на місці відбору на 3-4 °С, додавання концентрованої Н ₂ SO ₄ у відібрану пробу до рН<2	Титриметрія із сіллю Мора
3.3. БСК (5 діб)	мгО ₂ /дм ³	Охолодження проби дома відбору на 3-4 °С	Склянковий метод (метод йодометричного титрування)
4. Показники режиму засолення			
4.1. Сухий залишок	мг /дм ³	-	Гравіметрично при 105°C
4.2. Хлориди	мг /дм ³	-	Аргентометричне титрування
4.3. Сульфати	мг /дм ³	-	Турбідиметрія
5. Показники евтрофікації (біогенні речовини)			
5.1. Амоній	мг NH ₄ /дм ³	Охолодження проби на місці відбору на 3-4 °С, додавання концентрованої Н ₂ SO ₄ у відібрану пробу до рН<2	Фотометрично з реактивом Несслера . Для перерахунку результатів визначень з NH ₄ N-NH ₄ використовується алгоритм: N-NH ₄ = 0,78 x NH ₄
5.2. Нітріти	мг NO ₂ /дм ³	Охолодження проби на місці відбору на 3-4 °С, додавання концентрованої Н ₂ SO ₄ у відібрану пробу до рН<2	Фотометрично з реактивом Гриса . Для перерахунку результатів визначень з NO ₂ N-NO ₂ використовується алгоритм: N-NO ₂ = 0,3 x NO ₂
5.3. Нітрати	мг NO ₃ /дм ³	Охолодження проби на місці відбору на 3-4 °С, додавання концентрованої Н ₂ SO ₄ у відібрану пробу до рН<2	Фотометрично із саліцилатом натрію. Для перерахунку результатів визначень з NO ₃ N-NO ₃ використовується алгоритм: N-NO ₃ = 0,23 x NO ₃
5.4. Азот мінеральних солей (сума)	мг N (мінеральний) /дм ³	Не застосовується	Розрахунковим способом: N (мінеральний) = N-NH ₄ + N-NO ₂ + N-NO ₃
5.5. Ортофосфати	мг PO ₄ /дм ³	Охолодження проби на місці відбору на 3-4 °С, додавання концентрованої Н ₂ SO ₄ у відібрану пробу до досягнення рН<2	Фотометрично з молібдатом амонію та аскорбіновою кислотою. Для перерахунку результатів визначень з PO ₄ P-PO ₄ використовується алгоритм: P-PO ₄ = 0,33 x PO ₄
6. Басейнові специфічні показники (за результатами скринінгу)			
6.1. Тербутилазін	мкг /дм ³		
6.2. Карбарил	мкг /дм ³		
6.3. Метолахлор	мкг /дм ³		
6.4. Пропазин-2-гідроксі	мкг /дм ³		
6.5. Карбамазепін	мкг /дм ³		

Показник якості вод	Одиниці виміру	Методи та методики консервації	Методи та методики аналітичних процедур
6.6. Флюконазол	мкг /дм ³		
6.7. Сульфаметоксазол	мкг /дм ³		
6.8. Ацетохлор	мкг /дм ³		
6.9. Телмісартан	мкг /дм ³		
6.10. Триклозан	мкг /дм ³		
6.11. Кадмій	мкг /дм ³		
6.12. Свинець	мкг /дм ³		
6.13. Нікель	мкг /дм ³		
6.14. Ртуть	мкг /дм ³		
6.15. Цинк	мкг /дм ³		
6.16. Мідь	мкг /дм ³	додавання концентрованої HNO ₃ у відібрану пробу до pH <2	Проба фільтрується визначення розчиненої міді. Фотоколориметрично після екстракції.
6.17. Миш'як	мкг /дм ³		
6.18. Хром Сг	мкг /дм ³		
7. Додаткові показники			
7.1. СПАР	мг /дм ³	Охолодження проби на місці відбору на 3-4 °С, додавання концентрованої H ₂ SO ₄ у відібрану пробу до pH <2	Спектрофотометрія аніоно - активних СПАР з використанням метиленового синього
7.2. Нафтопродукти	мг /дм ³	У щільно закритому посуді	Спектрофотометрично в інфрачервоному або ультрафіолетовому спектрі або гравіметрично
7.3. Фосфор загальний	мг Р/дм ³		
7.4. Азот загальний	мг N (загальний) / дм ³		
7.5. ¹³⁷ цезій	пКі /л		

Примітки:

- Якщо аналіз охолоджених проб виконується протягом 24 годин, то консервування не проводиться
- У день відбору проби необхідно транспортувати до лабораторії (проби, які потребують охолодження, транспортуються у морозильних сумках). У лабораторії проби зберігаються у холодильниках до початку проведення аналізів.
- Розчинена фракція металів визначається у пробі, фільтрованій через мембранний фільтр 0,45μк.

СИСТЕМА КЛАСИФІКАЦІЇ СТАНУ ЯКОСТІ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД

Стан поверхневих вод класифікується відповідно до їх екологічних та хімічних станів, а також їх екологічного потенціалу штучних або істотно змінених масивів поверхневих вод.

Визначення екологічного стану поверхневих вод ґрунтується на використанні комплексу біотичних та абіотичних компонентів, властивих водним екосистемам.

Визначення екологічного стану поверхневих вод здійснюється за біологічними, гідроморфологічними, хімічними та фізико-хімічними показниками, які узагальнено характеризують стан.

Для класифікації екологічного стану масиву поверхневих вод використовують п'ять класів. Для графічного відображення кожен із класів екологічного стану масиву поверхневих вод позначається відповідним кольором:

I клас, що відповідає екологічному стану «**відмінний**», позначається синім кольором;

II клас, що відповідає екологічному стану «**добрий**», позначається зеленим кольором;

III клас, що відповідає екологічному стану «**задовільний**», позначається жовтим кольором;

IV клас, що відповідає екологічному стану «**поганий**», позначається помаранчевим кольором;

V клас, що відповідає екологічному стану «**дуже поганий**», позначається червоним кольором.

Класифікація екологічного стану розробляється для кожного типу масиву поверхневих вод окремо, тобто, типоспецифічна. **Типоспецифічна класифікація** розробляється для біологічних, гідроморфологічних, хімічних та фізико-хімічних характеристик.

При розробці типоспецифічної класифікації встановлюються граничні значення для класів екологічного стану масиву поверхневих вод: для біологічних показників – для п'яти класів, що відповідають екологічним станам «відмінний», «добрий», «задовільний», «поганий» та «дуже поганий»; для хімічних та фізико-хімічних показників – для трьох класів, що відповідають екологічним станам «відмінний», «добрий» та «задовільний»; для специфічних синтетичних та несинтетичних забруднюючих речовин у межах хімічних та фізико-хімічних показників – для двох класів, що відповідають екологічним станам «хороший» та «задовільний».

Екологічний потенціал штучного чи суттєво зміненого масиву поверхневих вод – інтегрований показник стану штучного чи суттєво зміненого масиву поверхневих вод, який визначається за біологічними показниками з використанням хімічних та фізико-хімічних показників. Визначення екологічного потенціалу штучного чи суттєво зміненого масиву поверхневих вод здійснюється за тими ж показниками, які використовуються для визначення стану масиву поверхневих вод відповідної категорії (річка, озеро, перехідні води, прибережні води), до якої за своїми характеристиками цей штучний чи суттєво змінений масив поверхневих вод є найбільш подібним (наприклад, канал – річка, водосховище – озеро).

Для класифікації **екологічного потенціалу** штучного чи суттєво зміненого масиву поверхневих вод використовуються чотири класи. Для графічного відображення кожен із класів екологічного потенціалу позначається відповідним кольором:

II клас, що відповідає екологічному потенціалу «**добрий**», позначається паралельними смугами зеленого та сірого кольорів;

III клас, що відповідає екологічному потенціалу «**задовільний**», позначається паралельними смугами жовтого та сірого кольорів;

IV клас, що відповідає екологічному потенціалу «**поганий**», позначається паралельними смугами оранжевого та сірого кольорів;

V клас, що відповідає екологічному потенціалу «**дуже поганий**», позначається паралельними смугами червоного та сірого кольору.

Хімічний стан масиву поверхневих вод визначається згідно із переліком пріоритетних речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих та підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод.

Для класифікації хімічного стану масиву поверхневих вод використовуються два класи. Для графічного відображення кожен із класів позначається відповідним кольором:

I клас, що відповідає хімічному стану «**добрий**», позначається синім кольором;

II клас, що відповідає хімічному стану «**недосягнення доброго**», позначається червоним кольором.

Типоспецифічна класифікація для оцінки стану транскордонних вод узгоджується Стороною.

**ПРОТОКОЛ¹
СПІЛЬНОГО ВІДБОРУ
ПРОБ:
№ 2**

<i>Міністерство, головна організація³</i>	<i>Назва організації, яка виконувала спільні відбори проб</i>
--	---

Країна, що заповнює бюлетень:	
Водний об'єкт:	
Місце відбору проб⁴:	
Дата відбору проби:	

Представник України:	Представник Республіки Молдова:
_____	_____
(посада , ФІ)	(посада , ФІ)

Показник якості води	Одиниці виміру	Кількість знаків після коми	Значення
Температура води	Про З	цілі	
Запах (при 20 °С)	бал	цілі	
Кольоровість	град	цілі	
Завислі речовини	мг /дм ³	цілі	
рН	одиниці рН	один	
Розчинений кисень	мг О ₂ / дм ³	один	
ХСК (біхроматна)	мг О/дм ³	один	
БСК (5 діб)	мг О/дм ³	один	
Сухий залишок	мг /дм ³	цілі	
Хлориди	мг /дм ³	цілі	
Сульфати	мг /дм ³	цілі	
Амоній (у перерахунку на азот)	мг N-NH ₄ /дм ³	два	
Нітрити (у перерахуванні на азот)	мг N-NO ₂ /дм ³	два	
Нітрати (у перерахуванні на азот)	мг N-NO ₃ /дм ³	один	
Ортофосфати (у перерахунку на фосфор)	мг P-PO ₄ /дм ³	два	
Мідь розчинена (Cu ⁺⁺) (фільтрована проба)	мг /дм ³	три	
СПАР	мг /дм ³	два	
Нафтопродукти	мг /дм ³	три	

Цей бюлетень аналізу відноситься до проби води, відібраної згідно згаданих умов. Бюлетень складено у двох примірниках – один для Республіки Молдова та один для України.

Керівник лабораторії: _____ **(примірник)**

¹Протокол заповнюється в друкованому вигляді, без виправлень, на одній сторінці. При необхідності сторони можуть внести до таблиці додаткові показники якості вод.

²Номер протоколу спільного відбору проб повинен бути однаковий для обох Сторін

³ Кожна лабораторія вносить до таблиці свої відомості

⁴ Вказується місце моніторингу згідно із додатком 2 « Узгоджені місця моніторингу для спільних відборів проб» або інше, якщо є необхідність.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЗВІТ ПРО СТАН ВОД БАСЕЙНУ ДНІСТРА З (РЕСПУБЛІКОЮ МОЛДОВА, УКРАЇНОЮ) ЗА РІК¹

Титульна сторінка (затвердження)

Список виконавців

Абревіатура

Зміст

Вступ

1. Основа діяльності
2. Ціль моніторингу

I. Реалізація програми моніторингу за станом вод²

- 1.1 Пункти моніторингу та періодичність відбору проб
- 1.2 Вимірювані параметри якості вод
- 1.3 Бази даних моніторингу вод

II. Оцінка стану вод басейну річки Дністер

- 2.1. Екологічний та хімічний стан/статус поверхневих вод
- 2.2 Кількісний та хімічний стан/статус підземних вод

III. Забруднення аварійного характеру³

IV. Спільний відбір проб⁴

Обов'язкові програми

1. Карта розташування пунктів моніторингу у (зазначається звітний рік) року
2. Середньорічні результати⁵

Інші програми⁶

¹ Звіт оформляється у форматі A4, Arial , шрифт 12, таблиці можуть бути набрані шрифтом 10 або меншим за потребою . Кожен розділ і програма починається з окремої сторінки . Структура звіту вказує на мінімальні обов'язкові вимоги до звітності . Звіт може бути доповнено й іншими розділами (наприклад – аналіз трендів забруднення , або стік забруднювачів і т.д.)

² У розділі наводяться конкретні відомості про виконану програмі моніторингу за звітний рік

³ Глава входить у звіт у разі таких випадків . Наводяться дані про забруднення та вжиті заходи

⁴ Глава включається до звіту під час проведення спільних відборів – вказується тільки програма спільних відборів, а аналіз результатів наводиться в окремому звіті.

⁵ При екстримальних забрудненнях сторони обмінюються оперативною інформацією про результати вимірів.

⁶ При необхідності